

Alueellisen kehittämistyön suunnitteluryhmä

Muistio 11.9.2018

- Aika: Ti 11.9.2018 klo 10:00 – 12:00
- Paikka: Ryhmätyötila 212, 2. krs. Kuopion pääkirjasto, Maaherrankatu 12, Kuopio
myös etäyhteys (Skype)
- Osallistujat: Hiltunen Eeva, Itä-Suomen AVI
Launonen Virpi, Mikkelin seutukirjasto
Levänen Marjo, Savonlinnan kaupunginkirjasto
Muhonen Heli, Kuopion kaupunginkirjasto
Naumanen Virpi, Varkauden kaupunginkirjasto
Rusi Pirkko, Itä-Suomen AVI
Savinainen Päivi, Kuopion kaupunginkirjasto
Sirviö-Lappalainen Tuija, Iisalmen kaupunginkirjasto
Sopanen Jaana, Toenperän kirjasto (Joroinen)
Valjakka Katja, Mikkelin seutukirjasto
Paija Ella, Kuopion kaupunginkirjasto (osaamistarpeiden kartoitus)

1. Kokouksen avaus

Päivi Savinainen avasi kokouksen.

2. Tilannekatsaus vuoteen 2018 ja muut ajankohtaiset asiat (Heli)

Kirjastokierrokset on koettu tärkeiksi yhteistyön ja toiminnan suunnittelun kannalta. Myös palaute kirjastoilta on ollut hyvää. Kierroksista on tehty nyt yli puolet, ja tavoitteena on saada kierrettyä kaikki alueen kirjastot vuoden loppuun mennessä. Kierroksilla tehdään tutuksi kehittämistyötä ja sen mahdollisuuksia, tutustutaan molemmin puolin, viestitään ajankohtaisista asioista, havainnoidaan hyviä käytänteitä ja tehdään laadullista osaamistarpeiden kartoitusta.

Uutiskirjettä <https://savonuutiskirje.wordpress.com/> on hieman muokattu: Savon kirjastoissa tapahtuu - osio on muutettu ideapankiksi, jonne kerätään aineistoa. Kirjastoja pyritään osallistamaan enemmän uutiskirjeen sisällöntuotantoon ja esimerkiksi blogin kirjoittamiseen.

Ensimmäinen laajempi koulutuskokonaisuus Digiajan käsikirja liftareille järjestetään tänä syksynä. Kokonaisuuteen kuuluu kaksi koulutuspäivää (1. kirjaston rooli digituen antajana, 2. miten ohjata ja kohdata? - välineitä asiakaspalveluun), webinaareja, materiaalinostoja sekä lähiohjauskiertue viidellä paikkakunnalla. Lähiohjauskiertueella opiskellaan käytännönläheisesti mm. eri laitteita, e-aineistoja ja etsitään vastauksia asiakaspalvelun ongelmatilanteisiin. Lähiohjausta digiasioissa voi pyytää myös muihin kirjastoihin. Johtajien ja esimiesten kehittämispäivä järjestetään Järvisydämessä Rantasalmella, ja siellä teemoina ovat verkostotyö sekä muutokseen sopeutuminen. Webinaareja on tehty nyt kaksi, ja ne ovat saaneet jo ihan mukavasti katselukertoja (50-70). Lisää webinaareja on suunnitteilla ja ideoita aiheiksi otetaan mielellään vastaan.

Vertaisoppimisesta on tullut jo muutama kokemus. On koettu, että vertaisoppiminen on sellainen osaamisen kehittämisen ja verkostoitumisen muoto, jota kannattaa tulevaisuudessa kehittää. Sopivia vertaisoppimisen paikkoja on kartoitettu kirjastokierrosten yhteydessä.

Keskusteltiin, että yhteiselle tutustumismatkalle hyvä ajankohta olisi joulukuun alussa 3.-4.12. Tutustumismatka suuntautuisi Tampereelle, jossa voisimme tutustua Sampolan kirjaston uuteen makerspace-tilaan, Metsoon ja TTY:n kirjastoon. Matkan voisi toteuttaa kahdella eri kyydillä, jotka ajaisivat eri reittejä (Savonlinna-Mikkeli-Lahti-Tampere / Iisalmi-Kuopio-Jyväskylä-Tampere).

Vuoden 2018 alueellisen kehittämistehtävän rahoituksen muutoshakemus hyväksyttiin ministeriössä. Ministeriö on rahoituksen suhteen tarkka, joten joudumme todennäköisesti tekemään syksyn aikana vielä yhden muutoshakemuksen, mikäli kulut eivät toteudu aivan suunnitelman mukaisesti.

3. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja alueellista kehittämistehtävää hoitavan kirjaston välinen neuvottelu (Päivi, Eeva ja Pirkko)

OKM:n, AKE:n ja AVIn välisessä neuvottelussa 4.9.2018 käytiin läpi tehtävän suunnitteluun, toteutukseen ja voimavaroihin liittyviä asioita. Kuopio kävi neuvottelut yhdessä Oulun kanssa. Saimme hyvää palautetta mm. siitä, että ollaan hyödynnetty myös muita osaamisen kehittämisen menetelmiä, kuten lähiohjaus ja vertaisoppiminen. Näiden kehittäminen on huomioitava jatkossa. Henkilöstön osallistaminen toimintaan on tärkeää ja yhtäläinen haaste kaikille AKE-kirjastoille. Rahoituksen suhteen on tärkeää, ettei AVIn rahoitus mene koskaan päällekkäin AKE-rahoituksen kanssa. Jossain vaiheessa alueellisen kehittämistehtävän hoitamisesta pyritään tekemään systemaattista arviointia.

Neuvottelussa pyydettiin ministeriöltä linjausta vankilakirjastotyön tulevaisuuteen. Savon AKE-alueella on myös kaksi muuta suljettua vankilaa, Mikkelin ja Sukevan vankilat. Leena Aaltonen lupasi keskustella Risen kanssa asiasta mahdollisimman pian.

Hakemus seuraavalle vuodelle tulee toimittaa ennakkotiedosta poiketen vasta 3.12.2018 mennessä. Päätökset pyritään toimittamaan kirjastoille mahdollisimman pian alkuvuodesta.

4. Osaamistarpeiden kartoitus (Ella)

Osaamistarpeita on kartoitettu vuoden aikana sekä laadullisesti että määrällisesti. Laadullista kartoitusta edustavat kirjastovierailuilla tehty havainnointi ja teemoitettu haastattelu. Osaamistarpeita kartoittava verkkokysely oli avoinna 8.8.-31.8.2018 ja vastauksia saatiin yhteensä 134 kappaletta. Verkkokyselyssä kartoitettiin keskeisten kirjastotyön osa-alueiden osaamista sekä niiden tärkeyttä työssä. Kyselystä oli kaksi versiota: työntekijöiden versio ja johtajien ja esimiesten versio. Kartoitusten tarkoituksena on antaa tukea kehittämistehtävän suunnitteluun: havaita laajoja ilmiöitä, ei yksittäisiä osaamistarpeita. Ella kertoi hieman alustavista tuloksista; verkkokysely analysoidaan syyskuun aikana.

5. Toimintavuoden 2019 suunnittelu

Itä-Suomen laajuiset kehittämishankkeet ovat tärkeitä myös AKE-työn kannalta. Vuoden alussa alkaa Itä-Suomen kirjastojen suunta-hanke, ja Itä-Suomen kirjastojen osaajat -hankkeessa on nyt muodostettu kolme osaamisverkostoa. Yksi keskeinen tavoite ensi vuodelle on lisätä kirjastojen välistä yhteistyötä ja tukea verkostoitumista myös muiden toimijoiden suuntaan.

Keskusteltiin osaamisen kehittämisen painopisteistä vuonna 2019. Kirjastohenkilökunnan on tärkeää olla tietoinen siitä, mitä kirjastolaki velvoittaa. Jokaisella tulisi olla motivaatio kehittää omaa osaamistaan. Digitaidoissa osaamisen kirjo on suuri ja kansallista rajanvetoa kaivataan. Digitaidot ovat kansalaistaitojen ytimessä, ja ihmiset olettavat saavansa kirjastoilta apua. Etenkin pienissä kirjastoissa tilanne on hankala, sillä kunnilta ei tule lisäresursseja vaikka työtehtävät lisääntyvät. Verkostoitunut työtapa ja kumppaneiden hakeminen on tässä tilanteessa oleellista. Digiosaamisen lisäksi keskustelussa nousivat tärkeiksi yhteistyön ja kohtaamisen taidot. Osaamista tarvitaan muun muassa moniammatillisuuteen, eri asiakasryhmien kohtaamiseen ja verkostojen luomiseen. AVIn järjestämä nuorisomuuntaja-valmennusohjelma käynnistyy tänä syksynä.

Painopisteiden hahmottelua jatketaan syksyn aikana.

6. Muut ajankohtaiset asiat

Katja Valjakan paikalle työryhmään siirtyy Mikkelin seutukirjastosta Pia Kontio.

7. Seuraava kokous

Pidetään seuraava kokous loka-marraskuun vaihteessa, jotta ehditään muotoilla avustushakemus hyvissä ajoin ennen joulukuun alkua. Heli lähettää kyselyn sopivasta kokouspäivästä.